

Sylabus na rok akademicki: 2022/2023			
Cykl kształcenia: 2020/2021-2024/2025			
Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa przedmiotu	Choroby wewnętrzne		Grupa szczegółowych efektów uczenia się
	Internal diseases		Grupa zajęć (kod grupy) E Nazwa grupy NAUKI KLINICZNE OGÓLNOLEKARSKIE (NIEZABIEGOWE)
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny		
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny		
Poziom studiów	☒ jednolite magisterskie ☐ I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe		
Forma studiów	☒ stacjonarne ☒ niestacjonarne		
Rok studiów	☐ 1 ☐ 2 ☒ 3 ☐ 4 ☐ 5	Semestr studiów	☒ zimowy ☒ letni
Typ przedmiotu	☒ obowiązkowy ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny		
Język wykładowy	☒ polski		

Liczba godzin													
Forma realizacji zajęć													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:													
Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej, Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii; Katedra i Klinika Kardiologii Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych, Nadciśnienia Tętniczego, Katedra i Klinika Angiologii i Diabetologii													
Kształcenie bezpośrednie		5			30								
Kształcenie zdalne	15												

Semestr letni:													
Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej, Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii; Katedra i Klinika Kardiologii Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych, Nadciśnienia Tętniczego, Katedra i Klinika Angiologii i Diabetologii													
Kształcenie bezpośrednie		5			45								
Kształcenie zdalne	15												
Razem w roku:													
Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej, Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii; Katedra i Klinika Kardiologii Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych, Nadciśnienia Tętniczego, Katedra i Klinika Angiologii i Diabetologii													
Kształcenie bezpośrednie		10			75								
Kształcenie zdalne	30												

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Wiedza o epidemiologii, patogenezie i przebiegu chorób wewnętrznych.

C2. Wiedza o symptomatologii chorób wewnętrznych, a szczególnie układu krążenia, układu oddechowego, układu wydalania wewnętrznego, układu moczowego, układu krwiotwórczego, chorób reumatycznych i stanów nagłych w chorobach wewnętrznych.

C3. Umiejętność badania podmiotowego i przedmiotowego osoby dorosłej.

C4. Umiejętność planowania i interpretacji badań dodatkowych (laboratoryjnych, obrazowych, czynnościowych) w chorobach wewnętrznych.

C5. Umiejętność diagnostyki różnicowej chorób wewnętrznych.

C6. Znajomość współczesnej terapii chorób wewnętrznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:

Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
E. W1.	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: związek między nieprawidłowościami morfologicznymi a funkcją zmienionych narządów i układów oraz objawami klinicznymi a możliwościami diagnostyki i leczenia;	test MCQ	WY/SE/CK
E.W2.	podstawowe metody badania lekarskiego oraz rolę badań dodatkowych w rozpoznawaniu, monitorowaniu, rokowaniu i profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich oddziaływania na tkanki jamy ustnej;	test MCQ	WY/SE/CK
E. W3.	etiopatogenezę i symptomatologię chorób układu oddechowego, krążenia, krwiotwórczego, moczowo-płciowego, immunologicznego, pokarmowego, ruchu oraz gruczołów dokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób, których objawy występują w jamie ustnej;	test MCQ	WY/SE/CK
E. W16.	Immunologiczne aspekty transplantacji i krwiolecznictwa;	test MCQ	WY/SE/CK
E. W18.	Stany zagrożenia życia;	test MCQ	WY/SE/CK
E. W20.	Przypadki, w których pacjenta należy skierować do szpitala.	test MCQ	WY/SE/CK
E. U1.	W zakresie umiejętności absolwent potrafi: przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób;	Realizacja zleconego zadania	CK
E. U2.	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	Realizacja zleconego zadania	
E. U3.	planować postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w przypadku najczęstszych chorób;	Realizacja zleconego zadania	CK
E. U4.	interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	Realizacja zleconego zadania	CK
E. U5.	identyfikować prawidłowe i patologiczne struktury i narządy w dodatkowych badaniach obrazowych (RTG, USG, tomografia komputerowa – CT);	Realizacja zleconego zadania	CK
E. U17	rozpoznawać choroby związane z nałogiem palenia tytoniu, alkoholizmem i innymi uzależnieniami;	Realizacja zleconego zadania	CK
E. U20	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne: pomiar temperatury, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, leczenie tlenem, higieniczne i chirurgiczne odkażanie rąk	Realizacja zleconego zadania	CK

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie godzinowe studenta
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:	85
2. Godziny w kształceniu zdalnym:	30
3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:	60
4. Godziny samokształcenia kierowanego:	n/d
Sumaryczny nakład pracy studenta:	175
Punkty ECTS za przedmiot:	7

Treści programowe: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)

Wykłady

SEMESTR ZIMOWY (15 godzin)

1. Wprowadzenie: dlaczego i w jakim zakresie stomatologowi potrzebna jest wiedza z dziedziny chorób wewnętrznych.
2. Zasady zbierania wywiadu lekarskiego.
3. Podstawy badania przedmiotowego.
4. Objawy i diagnostyka chorób układu oddechowego.
5. Objawy i diagnostyka chorób przewodu pokarmowego.
6. Objawy i diagnostyka chorób serca.
7. Stany zagrożenia życia w chorobach serca, wstrząs kardiogeny.

SEMESTR LETNI (15 godzin)

8. Zespoły objawowe i diagnostyka chorób nerek.
9. Wybrane zagadnienia chorób zakaźnych, w tym zakażenie wirusem zapalenia wątroby B i C.
10. Objawy i diagnostyka chorób układu ruchu.
11. Choroby gruczołów wydzielania wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem cukrzycy.
12. Objawy i diagnostyka skaz krwotocznych.
13. Diagnostyka i objawy chorób alergicznych, wstrząs anafilaktyczny.
14. Objawy i diagnostyka chorób układu krwiotwórczego.

Seminaria

SEMESTR ZIMOWY (5 godzin)

1. Wywiad i badanie fizykalne
2. Choroby sercowo-naczyniowe
3. Choroby układu oddechowego
4. Choroby przewodu pokarmowego
5. Choroby układu moczowego

SEMESTR LETNI (5 godzin)

6. Choroby układu krwiotwórczego
7. Choroby układu wydzielania wewnętrznego
8. Cukrzyca i powikłania cukrzycy
9. Choroby alergiczne
10. Choroby reumatoidalne

Ćwiczenia

Ćwiczenia

SEMESTR ZIMOWY (30 godzin)

1. Organizacja pracy Oddziału Chorób Wewnętrznych. Pierwszy kontakt z chorym. Uproszczona ocena stanu ogólnego (świadomość, cierpienie, inne objawy utrudniające nawiązanie kontaktu, objawy życiowe). Wywiad lekarski: skargi główne (ból, utrata świadomości, omdlenia, zawroty głowy, duszność, obrzęki, osłabienie, bicie serca).
2. Ćwiczenie umiejętności zbierania wywiadu. Dotychczasowy przebieg choroby, dolegliwości ze strony innych narządów i układów. Wywiad socjalny, używki, wywiad rodzinny i epidemiologiczny.

3. Ocena stanu ogólnego chorego (objawy życiowe, ocena stanu psychicznego). Budowa ciała, stan odżywiania. Badanie skóry. Badanie głowy i szyi. Ocena obwodowych węzłów chłonnych
4. Badanie klatki piersiowej i układu oddechowego oglądaniem i obmacywaniem. Typy budowy i topografia klatki piersiowej. Opukiwanie – rodzaje odgłosu opukowego, opukiwanie porównawcze i topograficzne. Osłuchiwanie – szmery oddechowe i szmery dodatkowe.
5. Osłuchiwanie – szmery oddechowe i szmery dodatkowe. Całość badania przedmiotowego i podmiotowego układu oddechowego i wnioski z badania.
6. Badanie układu krążenia: serce. Oglądanie i obmacywanie okolicy serca. Uderzenie koniuszkowe. Wyznaczenie rzutu serca na ścianę klatki piersiowej. Ocena czynności serca.
7. Badanie układu krążenia: serce. Prawidłowe tony serca i ich rozpoznawanie. Szmery wewnątrz- i zewnątrzsercowe oraz ich rozpoznawanie. Całość badania serca i wyciąganie wniosków z badania.
8. Badanie tętnic obwodowych – tętno i jego cechy. Próby czynnościowe ukrwienia kończyn. Badanie układu żylnego i limfatycznego. Obrzęki .
9. Badanie jamy brzusznej – topografia narządów jamy brzusznej, oglądanie i obmacywanie powierzchowne. Opukiwanie i osłuchiwanie jamy brzusznej.
10. Badanie jamy brzusznej – ocena narządów jamy brzusznej i wątroby, śledziony, trzustki oraz jelit (położenie, kształt, wielkość, bolesność, brzeg, spoistość). Objawy otrzewnowe. Wyciąganie wniosków z badania jamy brzusznej.
11. Badanie układu moczowo-płciowego. Badanie układu ruchu.
12. Orientacyjne badanie neurologiczne.
13. Powtórzenie badania przedmiotowego i podmiotowego.
14. Powtórzenie badania przedmiotowego i podmiotowego.
15. Zaliczenie ćwiczeń.

SEMESTR LETNI (45 godzin)

16. Symptomatologia chorób układu oddechowego, cz. 1. Choroby zapalne górnych i dolnych dróg oddechowych. Astma i przewlekła obturacyjna choroba płuc. Czynnościowe badania płuc.
17. Symptomatologia chorób układu oddechowego, cz. 2. Zapalenie opłucnej, odma opłucnowa, płyn w jamie opłucnowej. Zapalenia płuc. Gruźlica płuc. Nowotwory układu oddechowego. Badania obrazowe układu oddechowego.
18. Symptomatologia chorób układu krążenia, cz. 1. Zapalenie wsierdza, mięśnia sercowego i osierdza. Nadciśnienie tętnicze pierwotne i wtórne. Wady serca wrodzone i nabyte. Podstawy EKG (zaburzenia rytmu serca, przerost mięśni komór i przedsionków). Badania obrazowe układu krążenia.
19. Symptomatologia chorób układu krążenia, cz. 2. Choroba niedokrwienna mięśnia sercowego. Podstawy EKG: choroba niedokrwienna. Zawał mięśnia sercowego.
20. Symptomatologia chorób układu krążenia, cz. 3. Ostra i przewlekła niewydolność krążenia. Zaburzenia rytmu serca. Choroby naczyń – żylna choroba zakrzepowo-zatorowa.
21. Symptomatologia chorób układu pokarmowego, cz. 1. Choroby przełyku, żołądka i jelit. (zapalenie przełyku, rak przełyku, przepuklina rozworu przełykowego przepony. Choroba wrzodowa, zapalenie żołądka, zapalenie wrzodziejące jelita grubego, choroba Crohna, rak żołądka i jelita grubego)
22. Symptomatologia układu pokarmowego, cz. 2. Choroby wątroby. Marskość wątroby. Niewydolność wątroby. Kamica dróg żółciowych. Zapalenie dróg żółciowych. Nowotwory wątroby i dróg żółciowych. Choroby zapalne trzustki, nowotwory trzustki. Wybrane metody diagnostyczne.
23. Symptomatologia chorób układu moczowego. Zakażenia układu moczowego. Zapalenia kłębuszkowe nerek. Ostra i przewlekła niewydolność nerek. Leczenie nerkozastępcze. Rak nerki i pęcherza moczowego.
24. Symptomatologia chorób układu dokrewnego, cz. 1. Choroby przemiany materii i zaburzenia żywienia. Cukrzyca – podział, kryteria rozpoznania, objawy kliniczne, powikłania. Doustny test tolerancji glukozy, inne testy diagnostyczne. Śpiączki ketonowa i hiperosmolarna. Hipoglikemia.
25. Symptomatologia chorób układu dokrewnego, cz. 2. Choroby przysadki mózgowej, tarczycy i nadnerczy. Testy diagnostyczne.
26. Symptomatologia chorób układu dokrewnego, cz. 3. Osteoporoza. Epidemiologia i czynniki ryzyka osteoporozy. Ocena masy kostnej metodą DEXA. Leczenie osteoporozy. Choroby przytarczyc: rola

- parathormonu, kalcytoniny i witaminy D w utrzymaniu homeostazy fosforowo- wapniowej.
27. Symptomatologia chorób układu ruchu i tkanki łącznej. Choroba zwyrodnieniowa stawów. Reumatoidalne zapalenie stawów. Choroby tkanki łącznej (toczeń trzewny).
 28. Symptomatologia chorób układu krwiotwórczego. Niedokrwistości. Nowotwory : białaczki, chłoniaki, szpiczak mnogi. Skazy krwotoczne
 29. Choroby alergiczne. Wstrząs anafilaktyczny.
 30. Zaliczenie ćwiczeń.

Literatura obowiązkowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Aleksandra Rutz-Danielczak, Teresa Kosicka, Andrzej Tykarski, Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów stomatologii. Wyd Uniwersytetu Med., Poznań 2015
2. Interna Szczeklika 2019, Piotr Gajewski, Andrzej Szczekliki, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2019
3. Macleod. Badanie kliniczne. G. Douglas, C. Robertson. Wydawnictwo Erda Urban & Partner, Wrocław 2017

Warunki/wymagania wstępne:

Zaliczenie przedmiotów z wcześniejszych lat studiów (Anatomia prawidłowa I rok, Fizjologia człowieka II rok).

Zasady przyznawania ocen częściowych z przedmiotu w trakcie semestru:

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny)
Zaliczenie	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich modułów wchodzących w skład przedmiotu. Warunkiem zaliczenia poszczególnych modułów jest obecność na wszystkich zajęciach i uzyskanie pozytywnej oceny u asystenta prowadzącego ćwiczenia. Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi. Zaliczenie przedmiotu zostanie wystawione na podstawie odnotowanej przez nauczyciela aktywności: prezentacja przypadku, udział w dyskusji, obserwacja, odpowiedź ustna, test. Znajomość zagadnień związanych z etiopatogenezą, symptomatologią, leczeniem i zapobieganiem chorobom wewnętrznym, oceniana jest na 60%. Student dokonuje interpretacji badań medycznych, stawia diagnozę, przeprowadza diagnostykę różnicową, proponuje leczenie dostatecznie.

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:¹	Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej
Kierownik jednostki prowadzącej	Prof. dr hab. Magdalena Krajewska

¹ W przypadku przedmiotów koordynowanych, tj. realizowanych przez więcej niż jedną jednostkę organizacyjną tę sekcję należy powielić i wypełnić oddzielnie dla każdej z jednostek, która będzie prowadziła zajęcia dydaktyczne.

przedmiot:	
Numer telefonu:	71 733 25 00
E-mail:	nefrologia@umed.wroc.pl
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii
Kierownik jednostki prowadzącej przedmiot:	Prof. dr hab. Elżbieta Poniewierka
Numer telefonu:	71 733 21 20
E-mail:	gastro@umw.edu.pl
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Klinika Kardiologii
Kierownik jednostki prowadzącej przedmiot:	Prof. dr hab. Krzysztof Reczuch
Numer telefonu:	71 736 42 36
E-mail:	elzbieta.kuwak@umw.edu.pl
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych, Nadciśnienia Tętniczego i Onkologii Klinicznej
Kierownik jednostki prowadzącej przedmiot:	Prof. dr hab. Grzegorz Mazur
Numer telefonu:	71 736 40 00
E-mail:	kcz@usk.wroc.pl
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii
Kierownik jednostki prowadzącej przedmiot:	Prof dr hab. Andrzej Szuba
Numer telefonu:	71 733 22 00
E-mail:	ang.nt.diab@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr hab. n.med. Oktawia Mazanowska, prof. UMW
Numer telefonu:	71 733 25 51
E-mail:	oktawia.mazanowska@umed.wroc.pl

Koordynator przedmiotu:	Dr hab. n.med. Oktawia Mazanowska, prof. UMW
Numer telefonu:	71 733 25 51
E-mail:	oktawia.mazanowska@umed.wroc.pl

KONSULTACJE: informacje szczegółowe o terminach i miejscach konsultacji kadry akademickiej podawane są na stronach internetowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni prowadzących zajęcia z danego przedmiotu oraz w gablotach obok sekretariatów.

Data opracowania sylabusu
30.06.2022

